

1^{ος} ΑΞΙΟΝΑΣ: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, ΜΑΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Μέθοδοι-τεχνικές, εργαλεία αξιολόγησης

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ:

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΩΤΕΣ: σημαντικά στις διερευνήσεις.

1. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Κ.W.L.H

Μερικά σχόλια: Το διάγραμμα Κ.W.L.H. αποτελεί έναν τρόπο αποτύπωσης και οργάνωσης της σκέψης και της μάθησης. Στοχεύει όχι μόνο στην οπτικοποίηση και οργάνωση των πληροφοριών, αλλά και στην καλλιέργεια μεταγνωστικών δεξιοτήτων (ήτοι μαθαίνω πώς να μαθαίνω).

Το πρώτο γράμμα το Κ σημαίνει KNOW και αποτυπώνει το ερώτημα τι γνωρίζει η ομάδα για το συγκεκριμένο θέμα ή ερώτημα. Το W αποκωδικοποιεί το WANT TO LEARN και εκφράζει το τι θέλουν να μάθουν ή ερευνήσουν τα παιδιά οικοδομώντας τη νέα γνώση επί της προηγούμενης γνώσης. Το L σημαίνει LEARNED, δηλαδή, εστιάζει στο τι έμαθαν τα παιδιά, ενώ το γράμμα Η σημαίνει HOW TO LEARNED, δηλαδή, αναφέρεται στους τρόπους με τους οποίους θεωρούν τα παιδιά ότι οδηγήθηκαν στη νέα γνώση, μέσα από ποιες διαδικασίες, ποιες πράξεις, δράσεις και πηγές πληροφόρησης.

Το Διάγραμμα αξιοποιείται σε όλες τις φάσεις της μαθησιακής διαδικασίας και εμπλουτίζεται συνεχώς. Η χρήση του δεν είναι αυτοσκοπός και για τον λόγο αυτό εισάγεται στα παιδιά από την αρχή της χρονιάς και σταδιακά.

Παράδειγμα από την τάξη μας:

Αρχή της σχολικής χρονιάς, αφορμή για επεξεργασία και διερεύνηση του θέματος ήταν μια τυχαία συζήτηση ανάμεσα σε μερικά παιδιά. Η εκπαιδευτικός διέκοψε για λίγο τη συζήτηση και κάλεσε τα παιδιά να συνεχίσουν στην ολομέλεια με συντονίστρια την ίδια. Ενδεικτικά ο διάλογος:

Σ.: Οι σπόροι είναι πολύ σημαντικοί! Γιατί...

Α.: Επειδή, Σ., το...

Σ.: Με διέκοψες! Στοπ! Θέλω να πω!

Εκπ/κός: Σε ακούμε, Σ.

Μ.: Βιάζεται να μιλήσει ο Σ.

Σ.: Όχι, δεν βιάζομαι!

Μ.: Το κατάλαβαν όλοι!

Εκπ/κός: Παιδιά, θα μιλήσουν όλοι όσοι θέλουν, με σειρά. Δεν χρειάζεται κόντρα.

Λ.: Τι είναι η κόντρα;

Εκπ/κός: Πάμε, Σ.!

Σ.: Ξέχασα να πω αυτό που ήταν να πω! Αλλά, πάντως, οι σπόροι είναι πολύ σημαντικοί, όπως της κολοκύθας για να φυτρώνουμε κάθε χρόνο κολοκύθια στον κήπο μας.

Ν.: Πέρυσι είχαμε φέρει σπόρια για σπόρισμα.

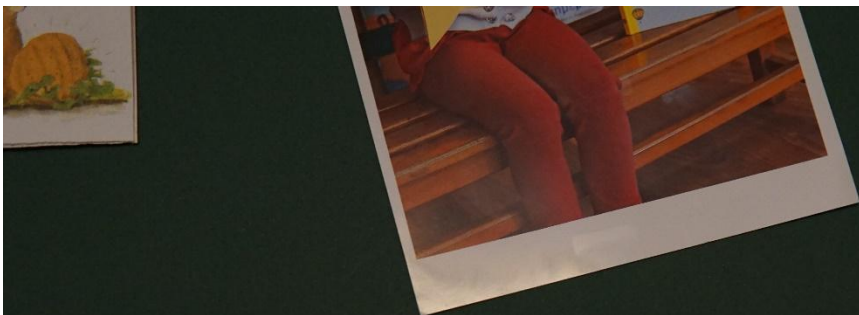
Εκπ/κός: Τι είναι το σπόρισμα;

Λ.: Όταν βυθάς τα σπόρια στο χώμα, τα ποτίζεις και να! Φυτρώνουν!!

Εκπ/κος: Είχατε φέρει σπόρους κολοκύθας;

Ν.: Τι είναι η κολοκύθα;

Η τελευταία ερώτηση ήταν η αφορμή και η ευκαιρία για τη διερεύνηση στο θέμα «κολοκύθα», οπότε ένας γραφικός οργανωτής (όπως το διάγραμμα Κ.Ω.Λ.Η) είναι πολύ χρήσιμος για την οργάνωση των πληροφοριών.

Κ ΤΙ ΞΕΡΟΥΜΕ;	Ω ΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΜΑΘΟΥΜΕ;	Λ ΤΙ ΜΑΘΑΜΕ;	Η ΠΩΣ ΤΟ ΜΑΘΑΜΕ;
- Οι κολοκύθες είναι πορτοκάλι - Οι κολοκύθες τρώγονται, αλλά κι σαπίζουν. - Περιέχουν κομμάτια ή σπόρια	- Υπάρχουν κοίφες κολοκύθες - Όλες οι κολοκύθες σαπίζουν; - Φυτρώνουν τα σπόρια.	- Ναι, υπάρχουν τα σελασκιά που είναι κοίφια. - Δεν σαπίζουν όλες. Μόνο όσες τρώγονται - Ναι, φυτρώνουν αν δεν τα φάει τα πουλιά.	- Κάνει ΠΕΙΡΑΜΑ - Το μάθαμε με ΠΕΙΡΑΜΑ γιατί κάναμε κολοκύθες - Είδαμε ΒΙΝΤΕΟ

Εικ. 1: Ο γραφικός οργανωτής - διάγραμμα Κ.Ω.Λ.Η που αποτυπώνει τις ιδέες και γνώσεις των παιδιών για την κολοκύθα σε ένα πλαίσιο μεταγνωστικό.

2. ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΚΑΙ ΡΟΥΤΙΝΕΣ ΣΚΕΨΗΣ

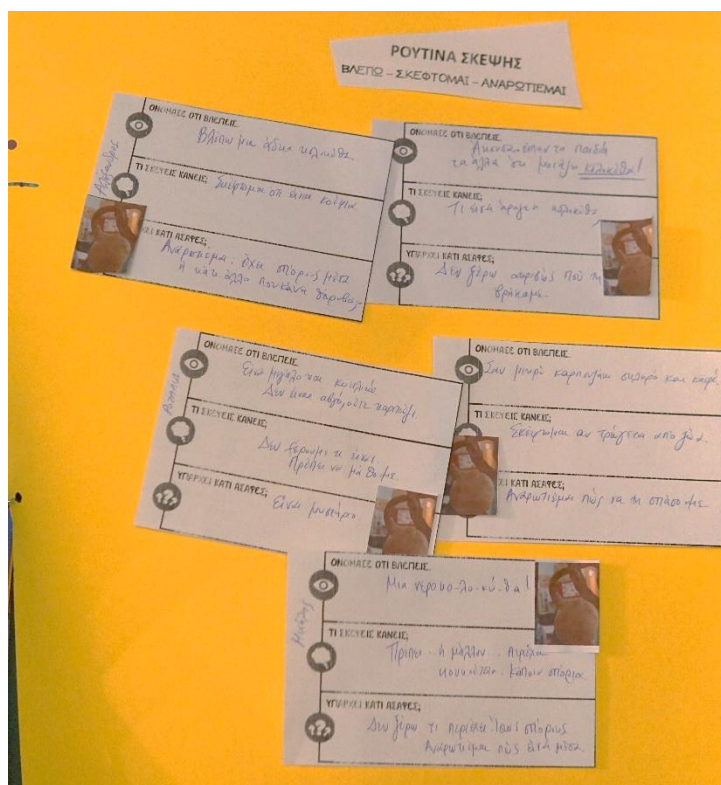
Μερικά σχόλια:

οι Ρουτίνες Σκέψης είναι πλαίσια οργάνωσης της σκέψης όχι μόνο για την επεξεργασία έργων τέχνης αλλά και για άλλα θέματα. Κάποιες από αυτές όπως η ρουτίνα «βλέπω-σκέφτομαι-αναρωτιέμαι» είναι πολύ χρήσιμες στο νηπιαγωγείο, ειδικά για διερεύνηση θεμάτων και εισαγωγή νέων εννοιών. Οι Ρουτίνες Σκέψης είναι πολύ σημαντικές όχι μόνο σε μεμονωμένη χρήση, αλλά καθίστανται πιο ισχυρές, όταν αξιοποιούνται συνολικά και σε σύνδεση με μια ενότητα.

Στο παράδειγμα εδώ, αξιοποιούνται τα ερωτήματα της συγκεκριμένης ρουτίνας σκέψης με πινακάκι σύνοψης, οπτικοποίησης και καταγραφής των σκέψεων που εκφράζουν τα νήπια.

Εικ. 2α: Φάση εξοικείωσης: Τι είναι και τι έχει μέσα;

Εικ. 2β: οργάνωση των πληροφοριών, αποτύπωση των σκέψεων με βάση τη ρουτίνα «βλέπω-σκέφτομαι-αναρωτιέμαι».

Εικ. 3: Αποτύπωση του κύκλου ζωής της κολοκύθας και υλικό για δραστηριότητες.

Εικ. 4: Η ρουτίνα σκέψης ζωντανεύει στο κουκλοθέατρο αντικειμένων (νεροκολοκύθες).

Εικ. 5: η κούκλα – φλάσκα αφηγείται τον κύκλο της ζωής μιας νεροκολοκύθας από τον σπόρο.

Εικ. 6: Σειροθέτηση των βημάτων στο φύτεμα σπόρων με αφορμή και πηγή πληροφόρησης ένα εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο.

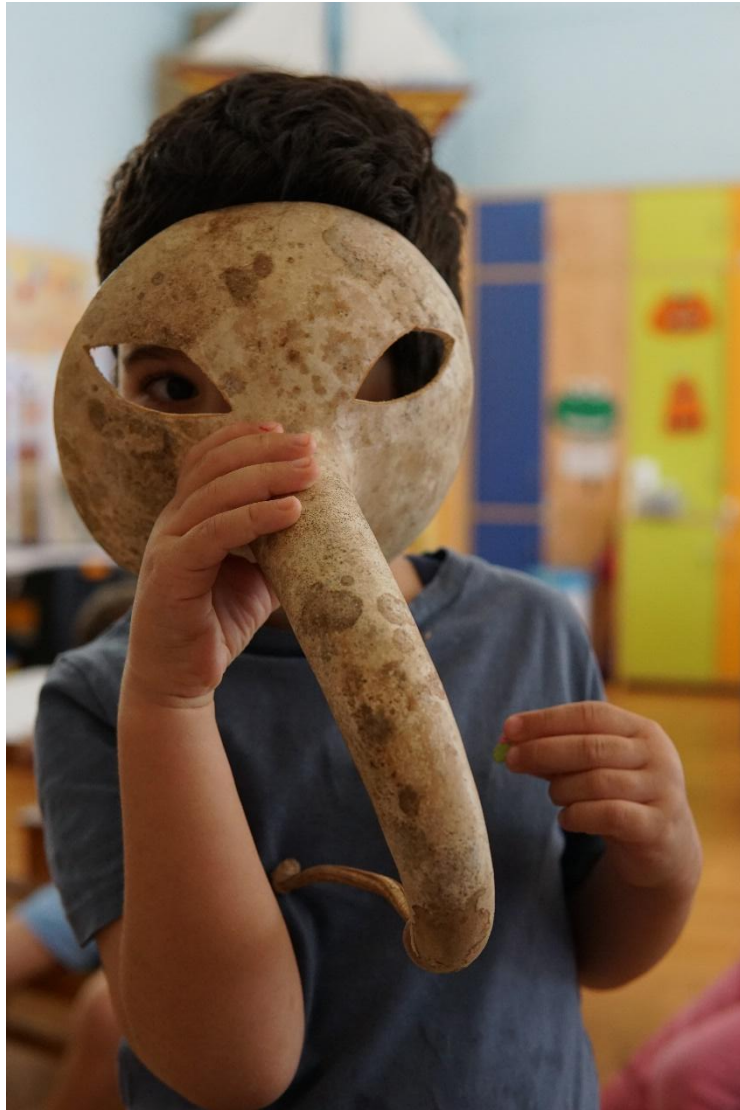
Εικ. 7: Σειροθέτηση με δημιουργική αναδιήγηση των βημάτων στο φύτεμα σπόρων με αφορμή και πηγή πληροφόρησης ένα εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο.

Εικ. 8: Φάση εμπλουτισμού με χειροτεχνία σε χάρτινες κολοκύθες.

Εικ. 9: Φάση εκτίμησης. Οι κούκλες – κολοκύθες συζητούν αποτιμώντας τη διερεύνηση μέσα από όσα συζητήθηκαν και καταγράφηκαν στο διάγραμμα KWLH.

Εικ. 10: ερωτήσεις επέκτασης: Τι μπορώ να φτιάξω από μια κούφια νεροκολοκύθα;

Επιπλέον, αξιοποιήθηκαν ως εργαλεία αξιολόγησης τα ερωτηματολόγια του σχεδίου δράσης αρχικά και τελικά

Ερωτηματολόγιο νηπίων αρχικό

- 1) Με τι σου αρέσει να παίζεις;

- 2) Με τι επιλέγεις να ασχοληθείς στην ελεύθερη
ενασχόληση στις γωνιές της τάξης;

- 3) Αν διάλεγες ένα αντικείμενο από το σχολείο να το έχεις
στο σπίτι σου για μια μέρα ποιο θα ήταν;

- 4) Σε ποιά γωνιά της τάξης δεν έχεις παίξει μέχρι τώρα; για
ποιόν λόγο;

- 5) Τι θα άλλαζες μέσα στην τάξη;

Ερωτηματολόγιο παιδιών τελικό

1) Ποιά από τις αλλαγές που έγιναν στην τάξη σου άρεσε περισσότερο;

2) Υπάρχει περισσότερος χώρος για παιχνίδι και μάθηση;

3) Τι άλλο νομίζεις ότι μπορεί να αλλάξει;

4) Με τις αλλαγές που έγιναν νιώθω....

